

POVJERENSTVO ZA ODLUČIVANJE O
SUKOBU INTERESA

REPUBLIKA HRVATSKA

Broj: 711-I-2051-P-76-16/17-25-18

Zagreb, 24. listopada 2017.g.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 1. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12., 48/13. i 57/15., u daljnjem tekstu: ZSSI), **u predmetu dužnosnika Dalibora Pudića, člana Upravnog vijeća Hrvatske energetske regulatorne agencije**, pokrenutom Odlukom Povjerenstva broj: 711-I-510-P-76-16/17-20-18 od 24. veljače 2017.g., na 198. sjednici, održanoj 24. listopada 2017.g., donosi sljedeću

ODLUKU

- I. Prihvaćanjem i korištenjem plaćene usluge smještaja dužnosnika prilikom sudjelovanja na studijskom putovanju u Danskoj, u razdoblju od 20. do 23. svibnja 2013.g., koju je platio organizator studijskog putovanja, trgovačko društvo Danfoss International iz Danske, dužnosnik Dalibor Pudić, član Upravnog vijeća Hrvatske energetske regulatorne agencije, primio je nedopušteni dar u smislu odredbi ZSSI-a te je time počinio povredu članka 11. stavka 3. u svezi stavka 1. ZSSI-a.**
- II. Za povrede ZSSI-a, opisane pod točkom I. izreke ove Odluke, dužnosniku Daliboru Pudiću izriče se sankcija iz članka 42. stavka 1. podstavka 1. ZSSI-a, opomena.**

Obrazloženje

Povjerenstvo je na 170. sjednici održanoj 24. veljače 2017.g. pokrenulo postupak za odlučivanje o sukobu interesa protiv dužnosnika Dalibora Pudića, člana Upravnog vijeća Hrvatske energetske regulatorne agencije (u daljnjem tekstu: HERA), zbog moguće povrede članka 11. stavka 3., u svezi stavka 1. ZSSI-a, koja proizlazi iz primitka plaćene usluge hotelskog smještaja prilikom sudjelovanja na studijskom putovanju u Danskoj u razdoblju od 20. do 23. svibnja 2013.g., koju je platio organizator studijskog putovanja, trgovačko društvo Danfoss International iz Danske. Na odluku o pokretanju postupka, dužnosnik zastupan po punomoćniku dostavio je pisano očitovanje koje je u ulaznoj pošti Povjerenstva zaprimljeno 26. travnja 2017.g. pod brojem 711-U-1537-P-76-16/17-21-4. U očitovanju dužnosnik potvrđuje da je bio na predmetnom studijskom putovanju u Danskoj te da je trošak hotelskog smještaja za dužnosnika i drugog predstavnika HERA-e podmirio organizator putovanja Danfoss International iz Danske u ukupnom iznosu od 4.480,00 DKK, odnosno u relevantno vrijeme u kunskoj protuvrijednosti oko 4.550,00 kuna ili 2.275,00 kn po osobi, kako stoji u

obrazloženju Odluke o pokretanju postupka od 24. veljače 2017.g., no osporava da bi plaćanje troškova hotelskog smještaja dužnosniku u utvrđenom iznosu predstavljalo nedopušteni dar u smislu članka 11. ZSSI-a. Ističe da povodom plaćanja troškova smještaja ni na koji način nije, niti bi mogao biti doveden u odnos zavisnosti prema trgovačkom društvu Danfoss International, s obzirom da to trgovačko društvo nije energetska subjekt u Republici Hrvatskoj te da stoga nije ni u kakvoj nadzornoj ili regulatornoj nadležnosti HERA-e. Ističe se da HERA nije nadležna za predlaganje niti za donošenje općih akata kojima se definira obveza ugradnje i obvezne opće specifikacije i uvjeti za uređaje za odavanje topline, uređaje za lokalnu razdiobu toplinske energije („razdjelnika“) ili za druga mjerila za mjerenje potrošnje toplinske energije. Nadalje ističe se da je u postupku donošenja Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“ broj 80/13.) HERA samo dala mišljenje na nacrt u skladu sa zakonskim ovlastima, pri čemu se dodaje da HERA nije bila nadležna određivati koncepciju uvođenja i vrstu propisanih mjernih uređaja već je imala samo savjetodavnu ulogu. Ukazuje se da su na davanje mišljenja, pored HERA-e, pozvane i druge stručne institucije kao i Energetski institut „Hrvoje Požar“, Hrvatska udruga poslodavaca, ali i udruge za zaštitu potrošača te da u okviru održane javne rasprave o nacrtu prijedloga tog Zakona u odnosu na obvezu ugradnje propisanih uređaja za mjerenje potrošnje energije, niti drugi stručni subjekti nisu imali primjedbi.

Dužnosnik nadalje ističe da HERA nije nadležna niti za donošenje pojedinačnih akata (dozvola, odobrenja i slično) kojima se utvrđuje da uređaji određenog proizvođača udovoljavaju propisanim uvjetima za distribuciju ili prodaju na tržištu Republike Hrvatske te da stoga HERA nije mogla donijeti bilo kakvu odluku koja bi se odnosila na propisivanje obveze ugradnje mjernih uređaja u Zakonu o tržištu toplinske energije iz 2013.g., niti je mogla donijeti odluku koja bi se odnosila na poslovanje trgovačkog društva Danfoss International iz Danske ili trgovačkog društva Danfoss d.o.o. Dužnosnik ističe i da da HERA, sukladno članku 27. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“ broj 120/12.) odluke donosi na javnim sjednicama većinom glasova te da bi bilo kakva odluka kojom bi se izravno ili neizravno pogodovalo nekom poslovnom subjektu trebala biti podržana od Upravnog vijeća. Dužnosnik ističe kako niti krovno društvo Danfoss International iz Danske niti Danfos d.o.o. iz Hrvatske nisu bili predmetom niti jedne točke dnevnog reda na bilo kojoj sjednici Upravnog vijeća HERA-e te da on kao član Upravnog vijeća nije ovlašten pojedinačno zastupati HERA-u, već je to isključivo ovlašten predsjednik Upravnog vijeća, stoga smatra da nije bio niti u prilici da u obnašanju dužnosti člana Upravnog vijeća HERA-e privatne interese stavi ispred javnih te ističe kako sukladno članku 52. Zakona o tržištu toplinske energije, HERA nema nikakav utjecaj na korisnike toplinske energije jer oni slobodno odabiru proizvođača mjernih uređaja.

Dužnosnik nadalje navodi da je cilj studijskog putovanja bio upoznavanje s danskim rješenjima u sektoru toplinarstva, konkretno proizvodnji i distribuciji toplinske energije, s obzirom da je Danska vodeća zemlja na području efikasnog korištenja toplinske energije te ističe da su takva studijska putovanja uobičajena.

Dužnosnik naglašava da se trgovačko društvo Danfoss International pojavio kao poznavatelj tamošnjih prilika u predmetnom sektoru, a ne kao proizvođač razdjelnika te ističe kako mjerila za potrošnju toplinske energije nisu bila tera niti povod organizaciji predmetnog studijskog putovanja. Dužnosnik ističe da predstavnici HERA-e u delegaciji koja je išla na predmetno putovanje nisu bili zaduženi za koordinaciju i organizaciju puta i smještaja, već da su slijedili pristup delegacije kao cjeline, zajedno s predstavnicima HEP-a i Ministarstva gospodarstva, koja je prihvatila prijateljsku ponudu trgovačkog društva Danfoss International, kao domaćina da pokrije troškove smještaja delegacije. Dužnosnik ističe da osobno nije niti znao da će trošak smještaja biti podmiren od strane organizatora jer nije prisustvovao sastanku na kojem se dogovaralo putovanje. Ističe da je u Dansku putovao službeno na temelju putnog naloga tijela u kojem obnaša dužnost te da on osobno nije ostvario nikakvu korist povodom plaćanja troška njegova smještaja od strane organizatora jer bi u suprotnom trošak njegova smještaja podmirio nalogodavac odnosno HERA. Dužnosnik ukazuje i da u svibnju 2013.g., kada je održano sporno studijsko putovanje u Dansku, u HERA-i kao niti u njenim stručnim službama pitanje plaćanja troškova puta u Dansku nisu razmatrali u kontekstu odredbi ZSSI-a, s obzirom da dužnosnik prije prosinca 2014.g. od Povjerenstva nije zaprimio nikakvu obavijest da se smatra dužnosnikom u smislu ZSSI-a. Slijedom svega navedenog, dužnosnik smatra da nisu ispunjene pretpostavke da se povodom utvrđenih relevantnih činjenica utvrdi da je počinio povredu članka 11. stavka 3. u vezi stavka 1. ZSSI-a.

Dužnosnik je osobno pristupio na 198. sjednicu Povjerenstva održanu 24. listopada 2017.g. na kojoj se raspravljalo o donošenju odluke u odnosu na dužnosnika Dalibora Pudića, na kojoj je nakon izlaganja predmeta od strane izvjestitelja, člana Povjerenstva, usmeno nadopunio navode iz podnesenog pisanog očitovanja. Dužnosnik je tom prilikom naveo da je nakon što je na javnom natječaju, na koji se prijavio kao stručnjak, izabran za člana Upravnog vijeća HERA-e, od stručnih službi tog tijela dobio tumačenje da nije državni dužnosnik, odnosno da ne može ostvariti određena materijalna prava koja imaju državni dužnosnici pa da je stoga mislio da se na njega ne primjenjuju niti odredbe ZSSI-a, sve dok nije krajem 2014.g. od Povjerenstva pozvan da podnese izvješće o imovinskom stanju, što je tada i učinio. U odnosu na predmetno studijsko putovanje, dužnosnik je istaknuo kako nije osobno sudjelovao u njegovom organiziranju, već da je o istom obaviješten od direktora Sektora za toplinsku energiju, s obzirom da je tema putovanja vezana uz dužnosnikovo područje stručnosti te da je iskazao osobnu suglasnost za sudjelovanje, jer je studijsko putovanje u Dansku bilo svrhovito za poslove iz njegova djelokruga, a odluku o tome da ga se uputi na službeno studijsko putovanje donio je predsjednik Upravnog vijeća HERA-e. Dužnosnik je naveo kako niti prije niti na samom studijskom putovanju nije znao da trošak smještaja delegacije snosi Danfoss International, već je za navedenu okolnost saznao puno kasnije, tek kada su ove informacije objavljene u medijima vezano za temu razdjelnika. Dužnosnik je pojasnio da niti inače osobno ne vodi računa o tome tko plaća troškove njegovih službenih putovanja, već da samo na licu mjesta, ukoliko je to potrebno troškove podmiruje karticom HERA-e, a da je u ovom slučaju, nakon što mu je rečeno da je trošak smještaja podmiren, mislio da je taj trošak podmirila HERA.

Dužnosnik je ponovno istaknuo da primitkom plaćanja troška njegova smještaja od strane trgovačkog društva Danfos International, on osobno nije primio dar jer bi trošak u suprotnom podmirila HERA, koja ga je i uputila na službeni put te je naglasio da on, kao član Upravnog vijeća, nije osobno odgovoran za poslovanje HERA-e, već je za to odgovoran predsjednik Upravnog vijeća HERA-e. Dužnosnik je ujedno istaknuo da kao član Upravnog vijeća HERA-e nije nikada odlučivao o pitanjima razdjelnika te da u svojim javnim nastupima nikada nije spominjao tvrtku Danfoss s kojom nema nikakve veze. Dužnosnik je istaknuo i da je, nakon što se u medijima počelo spekulirati o njegovoj odgovornosti, na njegovo traženje HERA tvrtki Danfoss International refundirala predmetne troškove hotelskog smještaja za dužnosnika i Tomislava Benčića. Dužnosnik je, u svrhu potvrde gornjih navoda, prije vijećanja i glasovanja o donošenju odluke u spis predmeta dostavio ispis dvaju platnih naloga.

Člankom 3. stavkom 2. ZSSI-a propisano je da se odredbe tog Zakona primjenjuju i na obnašatelje dužnosti koje kao dužnosnike imenuje ili potvrđuje Hrvatski sabor.

Člankom 7. stavkom 1. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“ broj 120/12.) propisano je da je HERA samostalna, neovisna i neprofitna pravna osoba s javnim ovlastima za regulaciju energetske djelatnosti. Člankom 9. istog Zakona propisano je da su poslovi HERA-e od interesa za Republiku Hrvatsku te ih HERA obavlja na temelju javne ovlasti. Člankom 23. istog Zakona propisano je da HERA-om upravlja Upravno vijeće koje ima pet članova, od kojih je jedan predsjednik, a jedan njegov zamjenik, a imenuje ih Hrvatski sabor na vrijeme od 7 godina s mogućnošću još jednog izbora. Člankom 24. stavkom 7. istog Zakona propisano je da se dužnost predsjednika Upravnog vijeća i člana Upravnog vijeća obavlja kao jedino zanimanje.

Uvidom u Odluku Hrvatskog sabora o imenovanju člana Upravnog vijeća Hrvatske energetske regulatorne agencije od 21. listopada 2011.g. („Narodne novine“ broj 121/11.), utvrđeno je da je istom Odlukom određeno da se članom Upravnog vijeća HERA-e imenuje mr.sc. Dalibor Pudić do 30. rujna 2015.g., pri čemu je u točki II. Odluke određeno da imenovani član Upravnog vijeća HERA-e stupa na dužnost danom stupanja na snagu ove Odluke, a točkom III. Odluke određeno je da ista stupa na snagu danom donošenja. Uvidom u Odluku Hrvatskog sabora o imenovanju člana Upravnog vijeća Hrvatske energetske regulatorne agencije od 10. srpnja 2015.g. („Narodne novine“ broj 78/15.) utvrđeno je da je istom odlukom Hrvatskog sabora određeno da se članom Upravnog vijeća HERA-e imenuje mr.sc. Dalibor Pudić, s danom 1. listopada 2015.g.

S obzirom da članove Upravnog vijeća HERA-e imenuje Hrvatski sabor u smislu članka 3. stavka 2. ZSSI-a, Povjerenstvo utvrđuje da je Dalibor Pudić povodom obnašanja dužnosti člana Upravnog vijeća HERA-e u razdoblju od 21. listopada 2011.g. te u aktualnom mandatu od 1. listopada 2015.g. obvezan postupati sukladno odredbama ZSSI-a.

U odnosu na navod iz očitovanja dužnosnika, kojim dužnosnik osporava da je u vrijeme spornog događaja imao status dužnosnika u smislu ZSSI-a, Povjerenstvo tumači kako status dužnosnika kao obveznika postupanja u smislu ZSSI-a proizlazi izravno iz članka 3. stavka 2. ZSSI-a.

Za status dužnosnika u smislu obveznika postupanja sukladno odredbama ZSSI-a konstitutivna je Odluka o njegovu imenovanju na dužnost člana Upravnog vijeća HERA-e, a ne njegov upis u Registar dužnosnika. Sukladno članku 30. stavku 1. podstavku 2. ZSSI-a Povjerenstvo ustrojava i vodi Registar dužnosnika radi primjene pojedinih odredbi ZSSI-a, no krug obveznika postupanja sukladno odredbama ZSSI-a, definiran je samim Zakonom.

Povjerenstvo ukazuje i da su Zakonom o obvezama i pravima državnih dužnosnika („Narodne novine“ broj 101/98., 135/98., 105/99., 25/00., 73/00., 30/01., 59/01., 114/01., 153/02., 163/03., 16/04., 30/04., 121/05., 151/05., 141/06., 17/07., 34/07., 107/07., 60/08., 38/09., 150/11., 22/13., 102/14., 103/14., 03/15., 93/16.), definirana materijalna prava državnih dužnosnika te da je krug državnih dužnosnika koji imaju prava sukladno tom Zakonu, uži od kruga dužnosnika kojima su odredbama ZSSI-a propisane obveze, zabrane i ograničenja. Drugim riječima, dužnosnik Dalibor Pudić pogrešno je smatrao da s obzirom da nije državni dužnosnik u smislu Zakona o obvezama i pravima državnih dužnosnika, nije niti obveznik postupanja sukladno odredbama ZSSI-a. Dužnosnik je osobno odgovoran za svoje postupanje pa se ne može prihvatiti da bi povodom njegova nedostatka svijesti o njegovu statusu u smislu obveznika postupanja sukladno odredbama ZSSI-a u predmetnom vremenu bila otklonjena protupravnost njegova postupanja.

Člankom 11. stavkom 1. ZSSI-a propisano je da se darom u smislu navedenog Zakona smatra novac, stvari bez obzira na njihovu vrijednost, prava i usluge dane bez naknade koje dužnosnika dovode ili mogu dovesti u odnos zavisnosti ili kod njega stvaraju obvezu prema darovatelju. Stavkom 2. istog članka propisano je da se ne smatraju darovima u smislu toga Zakona uobičajeni darovi između članova obitelji, rodbine i prijatelja te državna i međunarodna priznanja, odličja i nagrade. Stavkom 3. istog članka propisano je da dužnosnik smije zadržati samo dar simbolične vrijednosti i to najviše u vrijednosti do 500,00 kuna od istog darovatelja.

Člankom 5. ZSSI-a propisana su načela djelovanja. Stavkom 1. istog članka propisano je da dužnosnici u obnašanju javnih dužnosti moraju postupati časno, pošteno, savjesno, odgovorno i nepristrano, čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo povjerene im dužnosti te povjerenje građana. Stavkom 2. istog članka propisano je da su dužnosnici osobno odgovorni za svoje djelovanje u obnašanju javnih dužnosti na koje su imenovani, odnosno izabrani prema tijelu ili građanima koji su ih imenovali ili izabrali.

Člankom 23. stavkom 6. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“ broj 120/12.) propisano je da je Upravno vijeće HERA-e ovlašteno za odlučivanje o svim pitanjima regulacije energetske djelatnosti za koja je propisana nadležnost HERA-e, da odgovara za stručni rad HERA-e, donosi programe rada i razvoja, odlučuje o financijskom planu i godišnjem proračunu te donosi akte potrebne za rad i poslovanje HERA-e i nadzire njihovo provođenje. Sukladno članku 27. istog Zakona, Upravno vijeće HERA-e odlučuje na sjednicama većinom glasova svih članova, pri čemu član Upravnog vijeća ne može biti suzdržan od glasovanja.

Člankom 11. stavkom 1. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisani su osnovni poslovi HERA-e, među kojima je: nadzor energetske djelatnosti; donošenje metodologija, odnosno tarifnih sustava u skladu s ovim Zakonom, zakonom kojim se uređuje energetski sektor i drugim zakonima kojima se uređuju pojedina tržišta energije; donošenje ili odobravanje cijena, iznosa tarifnih stavki i naknada; odobravanje planova investicija, razvoja i izgradnje sustava u skladu sa zakonima kojima se uređuju pojedina tržišta energije; donošenje uvjeta kvalitete opskrbe energijom u skladu s važećim propisima kojima se uređuje obavljanje pojedinih energetske djelatnosti; provođenje analize troška i dobiti te pribavljanje mišljenja predstavnika tijela za zaštitu potrošača za uvođenje naprednih mjernih uređaja za krajnje kupce; pružanje pomoći, zajedno s drugim mjerodavnim tijelima u osiguranju primjene učinkovitih i propisanih mjera za zaštitu kupaca; osiguranje kupcima prava na pristup podacima o vlastitoj potrošnji energije, odnosno izrađivanje i stavljanje na raspolaganje potrošačima, lako razumljivog i na državnoj razini ujednačenog formata prikazivanja podataka o potrošnji te utvrđivanja postupka ostvarivanja prava potrošača i opskrbljivača na pristup podacima o potrošnji. Člankom 11. stavkom 4. tog Zakona propisano je da HERA donosi opće akte za koje je ovlaštena ovim Zakonom, zakonom kojim se uređuje energetski sektor i drugim zakonima kojima se uređuju pojedina tržišta energije te daje njihovo vjerodostojno tumačenje. Stavkom 5. istog članka propisano je da HERA daje mišljenja na prijedloge propisa za koje je ovlaštena ovim Zakonom, zakonom kojim se uređuje energetski sektor i drugim zakonima kojima se uređuju pojedina tržišta energije.

Člankom 16. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano je da je HERA, u provođenju sustava regulacije energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge, dužna primjenjivati mjere za zaštitu prava krajnjih kupaca u skladu s posebnim zakonima, a člankom 17. stavkom 1. istog Zakona, da HERA provodi savjetovanja sa zainteresiranom javnošću u postupku donošenja propisa i metodologija koje donosi HERA. Člankom 18. istog Zakona propisano je da HERA surađuje s ministarstvom nadležnim za energetiku u pripremi planova energetske razvoja i praćenju njihova provođenja, osobito u praćenju stanja sigurnosti opskrbe i pripremi propisa koji se odnose na tržišta energije.

Sukladno članku 23. prethodno važećeg Statuta HERA-e, koji je bio na snazi u vrijeme predmetnog putovanja u dužnosnika u Dansku (a istovjetno je propisano i važećim Statutom HERA-e), članovi Upravnog vijeća HERA-e dužni su obavljati dužnost tako da ne dovedu u pitanje samostalnost i neovisnost HERA-e te osigurati primjenu načela razvidnosti, objektivnosti i nepristranosti u obavljanju poslova.

Sukladno članku 2. Zakona o tržištu toplinske energije („Narodne novine“ broj 80/13.) u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi se Direktiva broj 2012/27/EU Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012.g., o energetske učinkovitosti, kojom se dopunjuju Direktive 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage Direktive 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (u daljnjem tekstu: Direktiva).

U članku 9. stavku 1. Direktive propisano je da države članice osiguravaju da, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće, financijski opravdano i razmjerno s obzirom na potencijalne uštede energije, krajnjim kupcima električne energije, prirodnog plina, centraliziranoga grijanja, centraliziranog hlađenja i tople vode u kućanstvima budu pribavljena pojedinačna brojila po konkurentnim cijenama koja točno odražavaju stvarnu potrošnju energije krajnjih kupaca i daju informacije o stvarnom vremenu uporabe.

U članku 9. stavku 3. Direktive propisano je da se u zgradama s više stanova i višenamjenskim zgradama koje imaju centralni izvor grijanja/hlađenja ili se opskrbljuju iz mreže za centralizirano grijanje ili centralnog izvora koji opslužuje više zgrada, brojila individualne potrošnje također postavljaju do 31. prosinca 2016. za mjerenje potrošnje topline ili hlađenja ili tople vode za svaku jedinicu gdje je to tehnički izvedivo i troškovno učinkovito. U istom stavku propisano je da ako uporaba pojedinačnih brojila nije tehnički izvediva ili troškovno učinkovita, za mjerenje grijanja upotrebljavaju se pojedinačni razdjelnici troškova grijanja za mjerenje potrošnje topline na svakom radijatoru, osim ako predmetna država članica dokaže da bi postavljanje takvih razdjelnika troškova grijanja bilo troškovno neučinkovito te da se u tom slučaju mogu razmotriti alternativne troškovno učinkovite metode mjerenja potrošnje topline.

Člankom 33. stavkom 1. Zakona o tržištu toplinske energije propisano je da su vlasnici samostalnih uporabnih cjelina (kućanstava) u zgradi/građevini izgrađenoj prije stupanja na snagu ovoga Zakona dužni, radi racionalnijeg korištenja energije, ugraditi uređaje za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) ili mjerila za mjerenje potrošnje toplinske energije.

Pritom je Pravilnikom Ministarstva gospodarstva o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju („Narodne novine“ broj 99/14.), donesenom na temelju članka 33. stavka 2. Zakona o tržištu toplinske energije, u članku 2. stavku 2. točki 5. definiran razdjelnik odnosno uređaj za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) kao uređaj kojim se određuje udio toplinske energije isporučene samostalnoj uporabnoj cjelini u ukupno isporučenoj toplinskoj energiji izmjerenoj na zajedničkom mjerilu toplinske energije. Točkom 6. istog stavka i članka Pravilnika definiran je termostatski radijatorski set (termostatski ventil i termostatska glava) kao uređaj za regulaciju odavanja topline odnosno uređaj kojim se može podešavati (regulirati) potrošnja toplinske energije.

Člankom 4. stavkom 3. i 7. navedenog Pravilnika propisano je da su vlasnici posebnih dijelova objekta, koji predstavljaju samostalnu uporabnu cjelinu, dužni osigurati financijska sredstva za nabavu i ugradnju uređaja za regulaciju odavanja topline i uređaja za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije ili zasebnih mjerila toplinske energije, kao i da iste uređaje o svom trošku održavaju. Stavkom 4. istog članka Pravilnika propisano je da se u zgradi/građevini mogu ugrađivati uređaji za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije samo jednog proizvođača kojeg vlasnici samostalnih uporabnih cjelina slobodno izaberu, a kako bi se omogućio jedinstveni sustav očitavanja i naplate isporučene toplinske energije.

Povjerenstvo je radi utvrđivanja relevantnih činjenica u ovom postupku izvršilo uvid u javno dostupne podatke te podatke i dokumentaciju prikupljenu od nadležnih državnih tijela.

Uvidom u izvadak iz sudskog registra Trgovačkog suda u Zagrebu za trgovačko društvo DANFOSS d.o.o., MBS: 080061181, utvrđeno je da je njegov jedini osnivač i član trgovačko društvo DANFOSS INTERNATIONAL A/S sa sjedištem u Danskoj.

HERA je po predsjedniku Upravnog vijeća dostavila tražena očitovanja i isprave dopisom klasa: 030-02/16-01/35, ur.broj: 371-06/16-04 od 11. ožujka 2016.g. i dopisom klasa: 030-02/16-01/35, ur.broj: 371-06/16-06 od 29. ožujka 2016.g., a dopunski se Povjerenstvu očitovala dopisom klasa: 030-02/16-01/35, ur.broj: 371-06/16-08 od 5. listopada 2016.g. te dopisom klasa: 030-02/16-01/35, ur.broj: 371-06/17-10 od 17. siječnja 2017.g. Ministarstvo gospodarstva dostavilo je traženo očitovanje i isprave uz dopis klasa: 023-01/16-01/42, ur.broj: 526-02-02-01/1-16-02 od 8. ožujka 2016.g., vezano za status službenika Cvjetka Zorovića i činjenicu njegova sudjelovanja na predmetnom studijskom putovanju. Trgovačko društvo HEP-TOPLINARSTVO d.o.o. dostavilo je traženo očitovanje i isprave uz dopis broj G10000101/456/17SB od 16. siječnja 2017.g. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, od kojeg je očitovanje zatraženo nakon što je Uprava za energetiku izdvojena iz Ministarstva za gospodarstvo i priključeno navedenom Ministarstvu, dostavilo je traženo očitovanje i isprave u dopisu klasa: 023-01/17-01/33, ur.broj: 517-13-1-1/1176-17-2 od 7. srpnja 2017.g., potpisanim od strane ministra Tomislava Čorića.

U odnosu na donošenje Zakona o tržištu toplinske energije iz 2013.g., u dopisu Ministarstva zaštite okoliša i energetike od 7. srpnja 2017.g. navodi se da je nacrt prijedloga Zakona o tržištu toplinske energije ušao u proceduru izrade, pri nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Sektora za energetiku u veljači 2013.g. Prijedlog Zakona je objavljen na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva, a javnosti je bio dostupan kroz otvoreno savjetovanje sa zainteresiranom javnošću u razdoblju od 25. veljače do 11. ožujka 2013.g. U prostorijama Ministarstva gospodarstva održan je 4. ožujka 2013.g. okrugli stol odnosno javna rasprava sa zainteresiranom javnosti, a nakon završetka savjetovanja sa zainteresiranom javnošću, Prijedlog Zakona dostavljen je 11. ožujka 2013.g. na mišljenje nadležnim tijelima državne uprave sukladno Poslovniku Vlade Republike Hrvatske. Nakon pristiglih primjedbi i prijedloga tijela državne uprave, Sektor za energetiku usuglasio je Prijedlog Zakona o tržištu toplinske energije s pristiglim mišljenjima te je u svibnju 2013.g. isti upućen Vladi Republike Hrvatske na daljnji postupak. Konačan prijedlog Zakona upućen je u zakonodavnu proceduru po hitnom postupku s obzirom da se usklađivalo hrvatsko zakonodavstvo s propisima Europske unije. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva još 2005.g. u suradnji sa Svjetskom bankom napravilo je radionicu o razvoju sektora toplinarstva u Republici Hrvatskoj te da su već tada prezentirani rezultati usporedbe potrošnje toplinske energije prije i poslije ugradnje razdjelnika te su takva mjerenja potrošnje u Republici Hrvatskoj vršena u razdoblju od 2002.g. do 2005.g. Već tada su razdjelnici topline prepoznati kao važan faktor u ostvarivanju ciljeva energetske uštede.

Uvidom u dopis Ministarstva gospodarstva, Uprave za industrijsku politiku, energetiku i rudarstvo, klasa 310-0/13-01/50 od 21. veljače 2013.g. utvrđeno je da su istim dopisom HERA, Energetski institut Hrvoje Požar, Hrvatska privredna komora, Hrvatska udruga poslodavaca, Koordinacija udruga stanara Republike Hrvatske, udruga Upravitelj, Savez udruga gradova i udruge općina Republike Hrvatske te Grad Zagreb pozvani na javnu raspravu nacrt prijedloga ZTTE-a 4. ožujka 2013.g. u prostorijama tog ministarstva, radi doprinosa raspravi i što kvalitetnije pripreme nacrt Zakona. Uvidom u dokumentaciju dostavljenu uz dopis trgovačkog društva HEP-TOPLINARSTVO d.o.o. od 19. siječnja 2017.g. utvrđeno je da je Ministarstvo gospodarstva 11. ožujka 2013.g. uputilo nacrt prijedloga Zakona o tržištu toplinske energije iz ožujka 2013.g. na davanje mišljenja Vladi Republike Hrvatske, svim drugim ministarstvima, HERA-i, Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja, Hrvatskoj gospodarskoj komori, Gospodarskom socijalnom vijeću, Državnom inspektoratu i Energetskom institutu "Hrvoje Požar".

Uvidom u Mišljenje HERA-e na Nacrt prijedloga Zakona o tržištu toplinske energije, klasa: 011-01/13-01/01, ur.broj: 371-01/13-02 od 25. ožujka 2013.g., potpisano po predsjedniku Upravnog vijeća HERA-e Tomislavu Jurekoviću, utvrđeno je da je HERA u odnosu na članak 33. predložila da se navede način financiranja obveze ugradnje uređaja koja se određuje vlasnicima samostalnih uporabnih cjelina, a u odnosu na novčanu kaznu iz članka 51. stavka 3. stavljena je primjedba da prema tadašnjem Pravilniku o načinu raspodjele i obračuna troškova za isporučenu toplinsku energiju, ugradnja razdjelnika ne ovisi o volji pojedinog krajnjeg kupca pa da je upitna mogućnost kažnjavanja krajnjeg kupca za propust ugradnje uređaja.

Uvidom u obrazloženje Konačnog prijedloga Zakona o tržištu toplinske energije, upućen Hrvatskom saboru u zakonodavnu proceduru od strane Vlade Republike Hrvatske **16. svibnja 2013.g.** po hitnom postupku utvrđeno je da se u istom navodi da se ovim Zakonom uređuju i pojedina rješenja vezana uz zahtjeve direktiva o energetske usluga, **s ciljem postizanja energetske učinkovitosti u zgradama, a time i ušteda za krajnje potrošače toplinske energije**, a jedna od mjera za postizanje ušteda je i individualno mjerenje odnosno određivanje stvarne potrošnje u opskrbi toplinskom energijom, s čim u vezi se ističe da je većina opskrbljivača toplinskom energijom omogućila korisnicima ugradnju razdjelnika topline (najčešće uz ugradnju radijatorskih samoregulirajućih termostatskih ventila) te da se pokazuje da uštede ostvarene takvim aktivnostima dosežu do 30% prvobitne potrošnje toplinske energije. Troškove ugradnje snose sami korisnici, a u ograničenom broju slučajeva sufinanciranje će se ostvariti putem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

U odnosu na predmetno studijsko putovanje dužnosnika u Dansku, u dopisu HERA-e od 11. ožujka 2016.g. potvrđuje se da su u hrvatskoj delegaciji na studijskom putovanju u Copenhagen, Danska u razdoblju 20.-23. svibnja 2013.g., organiziranom na inicijativu trgovačkog društva DANFOSS d.o.o. Zagreb, ispred HERA-e sudjelovali član Upravnog vijeća Dalibor Pudić i direktor Sektora za toplinsku energiju Tomislav Benčić.

Svrha ovog studijskog putovanja bila je upoznavanje s danskim rješenjima u organizaciji tržišta toplinske energije, konkretno u proizvodnji i distribuciji toplinske energije, upravljanju i uključivanju proizvodnih pogona i postrojenja, spalionica smeća i plinskih kotlovnica te u upravljanju transportnim toplovodom i predaji toplinske energije distributerima, s obzirom da je Danska vodeća zemlja EU na području efikasnog korištenja toplinske energije. Predmetno studijsko putovanje bilo je jedini posjet radnika HERA-e tvrtki Danfoss International u Danskoj u razdoblju od početka 2013.g. do danas. U okviru studijskog putovanja hrvatska delegacija posjetila je tvrtke Danfoss, COWI i WEKS te se ističe kako je tvrtka Danfoss prisutna u Republici Hrvatskoj više od 20 godina, a da se oprema iz njezinog proizvodnog programa koristi u sektoru grijanja, rashladne i klimatizacijske tehnike, elektromotornih pogona i industrijske automatike. Prilikom posjeta konzultantskoj tvrtki COWI, hrvatska delegacija susrela se i s predstavnicima Danske energetske agencije (DERA). Službeno putovanje navedenim predstavnicima HERA-e, na temelju zahtjeva za službeno putovanje u skladu s internim aktima HERA-e, odobrio je predsjednik Upravnog vijeća HERA-e te je HERA za navedeno službeno putovanje platila troškove avionskih karti (2 x 2.703,00 kn) te troškove dnevnica (2 x 210,00 Eura). Troškove smještaja za sudionike studijskog putovanja podmirio je organizator putovanja Danfoss International, a radi se o trošku tri noćenja u dva različita hotela i to 20.-21. svibnja 2013.g. u Hotelu Norherredhus, Nordborg (1 noćenje s doručkom) te 21.-23. svibnja 2013.g. u Hotelu Zleep, Copenhagen (2 noćenja s doručkom).

U dopisu HERA-e od 5. listopada 2016.g. navodi se da je inicijativa za predmetno studijsko putovanje dana od strane predstavnika trgovačkog društva DANFOSS d.o.o. Zagreb za vrijeme sastanka održanog 27. ožujka 2013.g. u prostorima trgovačkog društva HEP-TOPLINARSTVO d.o.o., nakon čega je iz toga trgovačkog društva na adrese elektroničke pošte radnika HERA-e Tomislava Benčića i Lidije Horušćak upućen prijedlog termina studijskog putovanja uz dostavu ispisa e-mail korespondencije. Uvidom u ispis e-mail korespondencije, utvrđeno je da se Samir Džomba iz trgovačkog društva Danfoss d.o.o. 19. travnja 2013.g. obratio Cvjetku Zoroviću, Robertu Krklecu, Tomislavu Benčiću i Lidiji Hoćurščak, pozivajući se na dogovor sa njihova zajedničkog sastanka te navodeći da zbog nemogućnosti organizacije edukacijskog puta u Dansku u vrijeme 6.-9. svibnja predlaže novi termin u tjednu od 20.-24. svibnja 2013.g. potom se Samir Džomba obratio e-mailom od 6. svibnja 2013.g. istim osobama osim što je umjesto Lidiji Hoćurščak ova poruka upućena Daliboru Pudiću i to s obaviješću o suglasnosti iz Danske da se edukacijski put održi u razdoblju od 20.-23. svibnja 2013.g. s danim prijedlogom avionskih letova za rezervaciju i pozivom da im se dostave točna imena osoba koje će putovati. Tomislav Benčić odgovorio je na navedeni e-mail istog dana, navodeći da će iz HERA-e na navedeni put ići Dalibor Pudić i Tomislav Benčić. U e-mailu od 9. svibnja 2013.g. Samir Džomba obavještava agenciju Aviokarte.hr da račun i potvrdu za rezervirane avionske karte za Tomislava Benčića i Dalibora Pudića pošalje izravno njima. Ovaj e-mail prosljeđen je i Tomislavu Benčiću i Daliboru Pudiću. Vezano za navedeni e-mail, istog dana Tomislav Benčić obratio se Lidiji Hoćurščak e-mailom u kojem se navodi da je dogovoreno da cijenu avionskih karata plati HERA, a da troškovi smještaja još nisu čvrsto definirani.

Uvidom u presliku Zahtjeva za službeno putovanje korisnika Dalibora Pudića od 9. svibnja 2013.g., broj PN 87/2013, utvrđeno je da je u istom navedeno vrijeme putovanja od 20. do 23. svibnja 2013.g. odnosno 3 noćenja, mjesto putovanja Copenhagen, Danska, kao svrha je navedeno studijsko putovanje, kao iznos troškova navedeno je 210,00 Eura, a kao prijevozna sredstva navedeni su zrakoplov i taxi. Na dnu ove isprave nalazi se naznaka da je Zahtjev odobrio predsjednik Upravnog vijeća Tomislav Jureković uz potpis. Nalogom za službeno putovanje u inozemstvo broj 87/2013 od 10. svibnja 2013.g., utvrđeno je da će Dalibor Pudić, član Upravnog vijeća 20. svibnja oputovati na službeno putovanje u Copenhagen, Danska u trajanju od 4 dana sa svrhom studijskog putovanja. Nalogom se odobrava isplata predujma putnih troškova u iznosu od 210,00 Eura te je određeno da se za prijevoz može koristiti avion i taxi. Putni nalog potpisan je od strane Tomislava Jurekovića, predsjednika Upravnog vijeća HERA-e. Uz navedeni putni nalog priložen je i putni račun broj 87/2013 od 13. lipnja 2013.g., potpisan od strane Dalibora Pudića te isplatnica u korist Dalibora Pudića na iznos od 210,00 Eura, s naznakom da navedeni iznos predstavlja tri dnevnice u iznosu po 70,00 Eura. Uvidom u račun trgovačkog društva ULIX d.o.o. ispostavljen HERA-i 14. svibnja 2013.g. utvrđeno je da je izdan za jednu povratnu aviokartu sa taksama na ime Dalibor Pudić, na relaciji Zagreb-Copenhagen 20. svibnja 2013.g. i relaciji Copenhagen-Zagreb 23. svibnja 2013.g., na bruto iznos od 2.703,00 kn. Račun sadrži štambilj kojim je potvrđeno da je navedeni iznos plaćen 16. svibnja 2013.g. Uz Nalog za službeno putovanje Dalibora Pudića broj 87/2013 priloženo je i njegovo izvješće o službenom putovanju, u kojem se pored ostalog navodi da je izvršen posjet tvrtki Danfoss, koja se bavi proizvodnjom opreme za grijanje. Uvidom u izvješće o službenom putovanju Tomislava Benčića, priloženo uz Nalog za službeno putovanje broj 88/2013, utvrđeno je da se u istom pored ostalog navodi da je izvršen posjet globalnoj tvrtki Danfoss u privatnom vlasništvu, koja ima 56 tvornica u 18 zemalja, a koja se bavi proizvodnjom opreme za grijanje i hlađenje (termostatski ventili, regulatori tlaka i temperature, zaporni i regulacijski ventili, sigurnosni ventili i dr.). Izvješće se zaključuje navodom da su sudionici na studijskom putovanju imali priliku susresti se i izmijeniti iskustva i informacije sa stručnjacima u području daljinskog grijanja, a da je Danska u tome vodeća zemlja u svijetu.

U prilogu dopisa HERA-e od 29. ožujka 2016.g. dostavljeno je očitovanje trgovačkog društva Danfoss d.o.o. od 21. ožujka 2016.g., potpisano po direktoru Slavici Petrović, u kojem se navodi da je trošak smještaja dvojice predstavnika HERA-e, Dalibora Pudića i Tomislava Benčića u vrijeme njihova boravka u Copenhagenu u svibnju 2013.g. iznosio za noćenje 20.-21. svibnja 2013.g. 1.590,00 DKK, a za dva noćenja 21.-23. svibnja 2013.g. 2.890,00 DKK. Uvidom u tečajnu listu Hrvatske narodne banke od 22. svibnja 2013.g., objavljenu u arhivi tečajnih lista na službenim internetskim stranicama HNB-a (www.old.hnb.hr), utvrđeno je da je u vrijeme predmetnog putovanja srednji tečaj jedne danske krune iznosio 1,015305 kn. S obzirom da je ukupan trošak smještaja odnosno tri noćenja s doručkom iznosio 4.480,00 DKK, trošak hotelske usluge, koju je za dužnosnika Dalibora Pudića podmirila tvrtka Danfoss, u predmetno vrijeme iznosila 2.240,00 DKK, odnosno u kunskoj protuvrijednosti 2.274,28 kune. Ovaj iznos dužnosnik je u svojem očitovanju učinio nespornim.

Uvidom u ispis platnog naloga broj 000056412743, dostavljen u spis 24. listopada 2017.g., utvrđeno je da je platitelj HERA primatelju Danfoss d.o.o., 11. travnja 2017.g. izvršila isplatu iznosa 4.478,92 kn. U platnom nalogu, u rubrici opisa plaćanja stoji napomena „hotelski smještaj za Pudić D. i Benčić T.“. Uvidom u ispis platnog naloga broj 000078245260, utvrđeno je da je platitelj HERA primatelju Danfoss d.o.o., 4. kolovoza 2017.g. izvršila isplatu iznosa 1.133,26 kn. U platnom nalogu, u rubrici opisa plaćanja stoji napomena „razlika po računu“.

U dopisu HERA-e od 11. ožujka 2016.g. navodi se da trgovačko društvo DANFOSS d.o.o. iz Zagreba, nije energetska subjekt te da HERA nema nikakve nadležnosti nad praćenjem ili nadzorom poslovanja navedenog trgovačkog društva. U očitovanju HERA-e od 5. listopada 2016.g. ukazuje se da HERA nije nadležna za donošenje odnosno predlaganje općih akata kojima se definira obveza ugradnje i obvezne opće specifikacije za uređaje za regulaciju odavanja topline (termostatski ventil i termostatska glava) i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) u smislu članka 33. stavka 1. Zakona o tržištu toplinske energije, niti za donošenje pojedinačnih akata (dozvola, odobrenja, certifikata, atesta i sl.), kojima se utvrđuje da navedeni uređaji (termostatski ventili, termostatske glave, razdjelnici), koje pojedini proizvođač distribuira na tržištu u Republici Hrvatskoj, udovoljavaju propisanim specifikacijama i uvjetima. U dopisu HERA-e od 17. siječnja 2017.g. navodi se da ni HERA niti sadašnji članovi Upravnog vijeća HERA-e, koji su tu dužnost obnašali u vrijeme predmetnog studijskog putovanja u Dansku, nisu u razdoblju od stupanja na dužnost pa do sastanka održanog 27. ožujka 2013.g. u prostorima trgovačkog društva HEP-TOPLINARSTVO d.o.o., ostvarili bilo kakvu suradnju niti službeni kontakt s predstavnicima trgovačkog društva DANFOSS d.o.o. iz Zagreba, niti s tvrtkom Danfoss International iz Danske na temu pravnih i tehničkih rješenja u regulaciji opskrbe toplinskom energijom, koja su kasnije predviđena u novom Zakonu o tržištu toplinske energije

Uvidom na službene stranice trgovačkog društva DANFOSS d.o.o. (www.danfoss.hr), u ponudu proizvoda marke Danfoss u kategoriji „Grijanje i centralno grijanje“ utvrđeno je da razdjelnici nisu u paleti ponude, ali se nudi prodaja radijatorskih termostata i pribora, koji obuhvaća radijatorske termostatske glave (među kojima su termostatske glave s ugrađenim ili daljinskim osjetnikom, termostatske glave za ventile drugih proizvođača i drugo), radijatorske ventile, zaporne ventile i drugo, a ujedno i elektronička mjerila toplinske energije.

Uvidom u Zapisnik sastavljen od Ministarstva gospodarstva utvrđeno je da je dužnosnik Dalibor Pudić sudjelovao na 3. sjednici Nacionalnog vijeća za zaštitu potrošača održanoj 19. svibnja 2015.g. na kojoj se raspravljalo na temu kršenja prava potrošača pri implementaciji Zakona o tržištu toplinske energije. Uvidom u tekst objavljen u Vjesniku HEP-a, broj svibanj-lipanj 2016.g., utvrđeno je da je dužnosnik Dalibor Pudić sudjelovao i raspravljao na Konferenciji „Budućnost centraliziranih toplinskih sustava u Hrvatskoj“ održanoj 24. svibnja 2016.g.“

Uvidom u program seminara „Određivanje utroška toplinske energije u centralnim toplinskim sustavima“, održan 12. svibnja 2016.g. pri Hrvatskoj gospodarskoj komori, utvrđeno je da je Dalibor Pudić držao dio seminara na temu „Pokazatelji dosadašnje primjene razdjelnika topline u centralnim toplinskim sustavima“. Uvidom u ispis PowerPoint prezentacije uz navedeni seminar, koji je dostavljen uz očitovanje dužnosnika, utvrđeno je u prezentiranom istraživanju vršena usporedba ušteda toplinske energije u kućanstvima u kojima su ugrađeni razdjelnici i onima u kojima su ugrađeni kalorimetri za mjerenje potrošnje, zatim se navodi podatak da trošak ugradnje razdjelnika po stanu iznosi 2.000,00 / 2.500,00 kuna, kao i podatak da je od razmatranih 151.000 kućanstava ili krajnjih korisnika (stanova u zgradama) 94.994 kućanstva (63%) ugradilo uređaje za mjerenje potrošnje, od toga kod 84.023 krajnja korisnika ugrađeni su razdjelnici, a kod 10.971 krajnjih korisnika ugrađen je kalorimetar.

Povjerenstvo ističe da odredbe Zakona o tržištu toplinske energije iz 2013.g. nisu bile predmet preispitivanja u postupku iz nadležnosti Povjerenstva, niti je Povjerenstvo utvrđivalo jesu li odredbe kojima je korisnicima sustava centraliziranog grijanja propisana obveza ugradnje alternativnih sustava za regulaciju i mjerenje potrošnje toplinske energije, u skladu s javnim interesom. U odnosu na ulogu dužnosnika Dalibora Pudića u postupku donošenja Zakona o tržištu toplinske energije, iz prikupljenih podataka i dokumentacije nisu stečena saznanja koja bi upućivala na moguću povredu odredbi ZSSI-a. Međutim Povjerenstvo smatra da je dužnosnik Dalibor Pudić, kao član Upravnog vijeća HERA-e, najkasnije prilikom davanja Mišljenja HERA-e na nacrt prijedloga Zakona o tržištu toplinske energije morao biti svjestan okolnosti da će iz propisane obveze proizaći povećanje broja krajnjih korisnika koji će ugraditi jedan ili drugi od alternativno propisanih sustava odnosno uređaja za mjerenje potrošnje toplinske energije te da će shodno tome proizvođači i distributeri ovih uređaja na tržištu Republike Hrvatske ostvariti određeni profit.

Iz podataka o poslovanju tvrtke Danfoss u Danskoj i poslovanju tvrtke kćeri u Republici Hrvatskoj te podataka navedenih u putnom izvješću Dalibora Pudića i Tomislava Benčića o posjeti pogonu tvrtke Danfoss International i opremi koju proizvodi, može se opravdano smatrati da je dužnosnik najkasnije tom prilikom postao svjestan činjenice da ova tvrtka proizvodi uređaje za regulaciju odavanja topline (termostatske ventile) kao i mjerila za mjerenje potrošnje toplinske energije (kalorimetre), dakle upravo uređaje za koje tada predloženim Zakonom o tržištu toplinske energije krajnjim korisnicima bila propisana alternativna obveza ugradnje. S obzirom da troškovi hotelskog smještaja nisu bili iskazani na putnom nalogu, Povjerenstvo smatra da je dužnosnik Dalibor Pudić najkasnije za vrijeme studijskog putovanja odnosno smještaja i odlaska iz hotela morao postati svjestan da taj trošak nije podmiren od strane HERA-e već trgovačkog društva Danfoss International kao organizatora putovanja. Dužnosnik je bio dužan voditi računa o tome tko je podmirio troškove njegova smještaja prilikom ispunjavanja i predavanja putnog računa kojeg je osobno potpisao. Pritom odgovornost dužnosnika u smislu ZSSI-a ne umanjuje činjenica da je bio dio delegacije čijim su članovima također plaćeni isti troškovi. Ostali članovi hrvatske delegacije nisu bili dužnosnici u smislu ZSSI-a.

Iz prikupljenih podataka i dokumentacije proizlazi da je dužnosnik Dalibor Pudić koristio uslugu hotelskog smještaja u utvrđenoj vrijednosti većoj od 500,00 kn, a da, unatoč tome što se radilo o službenom putovanju, trošak navedene usluge nije platilo tijelo u kojem dužnosnik obnaša dužnost, već inozemni privatni poslovni subjekt čija je tvrtka kćer, osnovana u Republici Hrvatskoj inicirala predmetno putovanje. Iz prikupljenih podataka i dokumentacije proizlazi da je HERA tvrtki kćeri organizatora predmetnog putovanja, odnosno trgovačkom društvu Danfoss d.o.o. iz Zagreba 11. travnja 2017.g. isplatila iznos koji predstavlja kunksku protuvrijednost troškova usluge hotelskog smještaja, dakle skoro 4 godine nakon predmetnog studijskog putovanja. Slijedom navedenog, utvrđeno je da je dužnosnik Dalibor Pudić, u razdoblju od 21.-23. svibnja 2013.g. primio uslugu plaćanja usluge hotelskog smještaja od strane privatnog poslovnog subjekta kao nedopušten dar u smislu odredbi članka 11. stavka 1. i 3. ZSSI-a. Osobna odgovornost dužnosnika za primitak nedopuštenog dara u smislu ZSSI-a u konkretnim okolnostima, proizlazi iz činjenice da je dužnosnik osobno konzumirao predmetnu uslugu. Okolnosti iz kojih proizlazi da se primitkom plaćanja usluge hotelskog smještaja dužnosnik može dovesti u odnos zavisnosti ili kod njega stvoriti obvezu prema darovatelju proizlazi iz činjenice da je trgovačko društvo Danfoss International iz Danske poslovni subjekt koji pored ostalog proizvodi opremu koja se koristi u sektoru grijanja odnosno sustavu distribucije i korištenja toplinske energije, pa tako i uređaje za regulaciju potrošnje toplinske energije (termostatske ventile) i pojedinačna mjerila potrošnje, a tvrtka kći tog poslovnog subjekta, trgovačko društvo Danfoss d.o.o. iz Zagreba navedene uređaje distribuira na tržištu Republike Hrvatske. Dužnosnik Dalibor Pudić bio u vrijeme predmetnog događaja, a i danas je član Upravnog vijeće HERA-e, koje je ovlašteno za odlučivanje o svim pitanjima regulacije energetske djelatnosti u nadležnosti HERA-e. HERA je samostalno državno tijelo koje obavlja regulatornu djelatnost za tržište toplinske energije, a pritom je nadležna i za poslove vezane za zaštitu potrošača i davanje mišljenja na propise koji reguliraju tržište toplinske energije, pa tako i na Zakon o tržištu toplinske energije, kojim je propisana obveza ugradnje uređaja za regulaciju odavanja topline i uređaje za lokalnu razdiobu isporučene toplinske energije (razdjelnik) ili mjerila za mjerenje potrošnje toplinske energije. Pritom okolnost da dužnosnik obnaša dužnost u kolektivnom tijelu ne otklanja mogućnost dovođenja u odnos zavisnost ili stvaranja obveze prema darovatelju, jer se odnos zavisnosti ili obveze kao element povrede članka 11. ZSSI-a odnosi na osobnu vezu koja može utjecati na nepristranost dužnosnika u obnašanju javne dužnosti, i u odnosu na neke buduće situacije odnosno prilikom donošenja odluka koje se izravno ili neizravno mogu odnositi na privatne interese darovatelja. Povjerenstvo naglašava da je institut nedopuštenog dara propisan odredbama ZSSI-a, isključivo preventivnog karaktera te je svrha sprječavanja sukoba interesa i prevencije korupcije.

U slučaju da je Povjerenstvo u postupku utvrdilo da je primljeni dar doista utjecao na izravno pogodovanje predmetnom subjektu od strane HERA-e, takva situacija mogla bi se razmatrati u postupku utvrđivanja je li dužnosnik ujedno počinio i neko od zabranjenih djelovanja iz članka 7. ZSSI-a. U navedenom slučaju bilo bi osnove i za postupanje nadležnih tijela kaznenog progona radi utvrđivanja je li u postupanju dužnosnika došlo do počinjenja nekog od koruptivnih kaznenih djela.

Odredbe ZSSI-a kojima se definiraju dopušteni i nedopušteni darovi dužnosnika potrebno je tumačiti u skladu sa svrhom donošenja ZSSI-a u cjelini. Osim sprječavanja privatnih interesa na donošenje odluka u obnašanju javnih dužnosti, svrha pravila propisanih odredbama ZSSI-a, je i jačanje integriteta, objektivnosti, nepristranosti i transparentnosti u obnašanju javnih dužnosti te jačanje povjerenja građana u tijela javne vlasti. Stoga su, prilikom susreta ili suradnje s poslovnim subjektima, a osobito prilikom susreta ili suradnje s poslovnim subjektima na čije privatne interese izravno ili neizravno utječe djelokrug rada i nadležnosti tijela u kojem dužnosnik obnaša dužnost, dužnosnici dužni voditi računa i o vanjskom dojmu koji proizlazi iz određenih okolnosti te su dužni postupati na način kojim čuvaju svoj osobni integritet, vjerodostojnost, objektivnost i nepristranost. U tom smislu, neovisno o svrsi predmetnog studijskog putovanja, dužnosnik Dalibor Pudić je bio dužan voditi računa o tome tko snosi troškove njegova hotelskog smještaja je bio dužan poduzeti radnje da HERA ne prihvati ponudu organizatora ili da podmirene troškove refundira istom poslovnom subjektu, a ne da se opisano plaćanje prihvati kao uobičajena poslovna praksa, a imajući na umu da je organizator privatan poslovni subjekt, čiji je primaran interes povećanje imovinske koristi kroz povećanje prodaje artikala iz svoje palete proizvoda koje nudi na tržištu Republike Hrvatske.

Slijedom svega navedenog, iz prikupljenih podataka i dokumentacije Povjerenstvo je utvrdilo da je prihvaćanjem i korištenjem plaćene usluge hotelskog smještaja dužnosnika prilikom sudjelovanja na studijskom putovanju u Danskoj u razdoblju od 20. do 23. svibnja 2013.g., koju je platio organizator studijskog putovanja, trgovačko društvo Danfoss International iz Danske, dužnosnik Dalibor Pudić primio nedopušteni dar u smislu odredbi ZSSI-a te je time počinio povredu članka 11. stavka 3. u svezi stavka 1. ZSSI-a.

Okolnost da je tijelo u kojem dužnosnik obnaša dužnost naknadilo trgovačkom društvu Danfoss d.o.o. troškove predmetne usluge tek 11. travnja 2017.g., ne otklanja predmetnu povredu. U slučaju da je navedeni trošak predmetnom poslovnom subjektu refundiran odmah po povratku ili u nekom primjereno kratkom roku nakon podnošenja izvješća o službenom putovanju, moglo bi se smatrati da je time otklonjeno počinjenje povrede članka 11. ZSSI-a. S obzirom da je proteklo tako dugo razdoblje i da je trošak predmetne usluge refundiran tek nakon pokretanja predmetnog postupka sukoba interesa, Povjerenstvo smatra da su na taj način tek umanjene posljedice počinjene povrede ZSSI-a te ovu okolnost razmatra prilikom odluke o sankciji.

Člankom 42. stavkom 2. ZSSI-a propisano je da za povredu odredbi članka 11. ZSSI-a Povjerenstvo može izreći bilo koju od sankcija propisanih tim Zakonom.

Prilikom ocjene postojanja potrebe izricanja sankcije i odabira vrste sankcije Povjerenstvo je ocijenilo sve okolnosti iz kojih proizlazi težina i posljedice utvrđene povrede, odgovornost dužnosnika za počinjenu povredu ZSSI-a, kao i težinu nastalih posljedica.

Člankom 43. ZSSI-a propisano je da se sankcija opomene može izreći dužnosniku ako se prema njegovom postupanju i odgovornosti te prouzročenoj posljedici radi o očito lakom obliku kršenja odredbi ovog Zakona.

Kao okolnosti iz kojih proizlazi da su u konkretnom slučaju ispunjeni Zakonom propisani uvjeti za izricanje sankcije opomene, Povjerenstvo je cijenilo okolnost da je dužnosnik u konkretnom slučaju bio na službenom putu kojeg nije osobno organizirao, i to kao član hrvatske delegacije u čijem su sastavu bili predstavnici drugih tijela te da iz prikupljenih podataka i dokumentacije ne proizlazi da je dužnosnik nužno znao za ponudu organizatora da podmiri troškove njegova hotelskog smještaja već u trenutku kada je ta ponuda od strane organizatora dana, zatim okolnost da je dužnosnik u vrijeme predmetnog studijskog putovanja mogao biti u dvojbi oko svojeg statusa obveznika postupanja sukladno odredbama ZSSI-a, kao i okolnost da su u vrijeme donošenja ove meritorne odluke umanjene posljedice počinjene povrede na način da je tijelo u kojem dužnosnik obnaša dužnost trgovačkom društvu koje je osnovao darovatelj naknadilo vrijednost usluge koju je dužnosnik primio.

Slijedom navedenog, Povjerenstvo smatra da je za opisane povrede primjerena sankcija opomena.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Dalija Orešković, dipl. iur.

Uputa o pravnom lijeku

Protiv odluke Povjerenstva može se pokrenuti upravni spor. Upravna tužba podnosi se nadležnom upravnom sudu u roku od 30 dana od dana dostave odluke Povjerenstva. Podnošenje tužbe nema odgovdni učinak.

Dostaviti:

1. Dužnosnik Dalibor Pudić, po punomoćnicima u Odvjetničkom društvu Šavorić & Partneri d.o.o., Zagreb, Ilica 1/A
2. Na znanje podnositeljima prijava, poštom
3. Objava na internetskoj stranici Povjerenstva
4. Pismohrana